

به نام خداوند جان و خرد کزین برتر اندیشه برنگذرد

قطعه‌نامه پایانی اولین همایش بین‌المللی و نهمین همایش ملی بیوتکنولوژی جمهوری اسلامی ایران

با عنایت خداوند سبحان و همزمان با اعیاد شعبانیه بویژه میلاد مسعود منجی عالم بشریت حضرت مهدی موعود(عج) همایش از تاریخ ۳ الی ۵ خرداد یک هزار و سیصد و نود و چهار و در سالگرد فتح الفتوح خرمشهر در سالن‌های بین‌المللی دانشگاه شهیدبهشتی برگزار شد. این همایش بین‌المللی با حضور بیش از یک هزار نفر از دانشمندان، متخصصان، صاحب‌نظران و دانشجویان حوزه‌های مختلف زیست فناوری داخلی و با حضور دانشمندان بین‌المللی از کشورهای مختلف برگزار گردید. در این همایش علاوه بر ارائه ۱۹ سخنرانی کلیدی، ۱۲۷ سخنرانی برگزیده، ۱۱۰۲ پوستر، زمینه تبادل اطلاعات و دستاوردهای علمی بین دانشمندان داخل و خارج کشور به بهترین نحو فراهم گشت. همچنین هم‌زمان ۵ هم‌اندیشی علمی نیز، برگزار شد. رخداد مهم دیگر اعلام انتقال فن‌آوری تولید داروهای نو ترکیب به ۲ کشور ترکیه و مالزی توسط محققین ایرانی می‌باشد که یکی از مصادیق تحقق فرمایش مقام معظم رهبری در جلسه مورخه ۱۳۹۴/۰۲/۱۱ مبنی بر اهمیت جایگاه بیوتکنولوژی و توان کشور در این حوزه است.

در شرایط حاضر که کره مسکون در حال از دست دادن منابع پایه حیاتی، خاک در حال فرسایش، جنگل‌ها در معرض آسیب و سلامت زمین با گسترش رو به افزون ضایعات و فضولات زندگی بشری و شوری منابع آب، دستیابی به منابع غذایی را با تهدید مواجه ساخته است و از طرفی جمعیت رو به افزون، نیازمندی‌های ویژه‌ای را طلب می‌نماید، زیست فناوری در طی سه دهه تخریب توانسته است با بهیافت و بازیافت زیستی مواجهه با منابع آلاینده محیط زیست، تولید محصولات جایگزین سموم و کودهای شیمیایی، تولید انواع داروها، واکسن‌ها و فرآورده‌های نسل جدید در عرصه سلامت، بهره‌گیری از فناوری دست‌ورزی ژنوم و تولید محصولات اصلاح شده ژنتیکی با تولید گیاهان مقاوم به خشک، شوری و آفات و با ظرفیت غذایی مطلوب، تحول ویژه‌ای را به همراه آورد، جمهوری اسلامی ایران نیز در دهه پیشرفت و عدالت با همت فرزندان شایسته خود تلاش ویژه‌ای را بر پا نموده است که برگذاری سومین جشنواره زیست فناوری با و برگزاری نهمین همایش ملی و اولین همایش بین‌المللی بیوتکنولوژی بیانگر گوشه‌ای از این ظرفیت عظیم است که می‌تواند سرمایه‌ای برای جهش‌های علمی و فناورانه مورد انتظار مقام معظم رهبری باشد.

برای دستیابی به پیشرفت‌های مورد انتظار، ضرورت دارد که:

۱- به منظور نیل به اهداف عالی مندرج در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ و مشارکت مردمی با عنایت به شعار سال که سال هم‌زمانی و همدلی دولت و ملت است، ضرورت دارد دولت از محصولات و خدمات شرکت‌های دانش‌بنیان زیست فناوری حمایت جدی نماید و از واردات بی‌رویه محصولاتی که مشابه داخلی دارند یا

- با عناوین به ظاهر واردات فناوری به رقابت با محصولات تولید داخل معامله نموده از طریق ساز و کار قیمت‌گذاری صحیح و تعرفه بر واردات به تولید ملی کمک نماید.
- ۲- به منظور تسهیل و تسریع در فرآیند ارزیابی محصولات زیست فناوری، ایجاد پنجره‌ای واحد و مشخص برای صدور مجوز مصرف، توصیه می‌شود.
- ۳- تشکیل خوشه‌های صنعتی و زنجیره‌های ارزش در زیست فناوری به منظور دستیابی به چرخه مناسبی از پژوهش تا بازار و تا سفره مردم، مطلوب جامعه زیست فناوری است.
- ۴- با توجه به اقدامات اخیر شورای ملی ایمنی زیستی و وزارتخانه‌های ذیربط، تلاش بیشتر برای رفع موانع پیش روی بهره‌مندی کشور از محصولات بیوتکنولوژی، از جمله گیاهان تراریخت براساس مفاد قانون ایمنی زیستی مورد انتظار است.
- ۵- با توجه به سال‌ها تلاش در تدوین طرح تشکیل نظام زیست فناوری و گسترش فعالیت‌های تخصصی و حرفه‌ای زیست‌فناوری، از مجلس شورای اسلامی انتظار می‌رود تصویب این طرح در کوتاه‌ترین زمان ممکن محقق نماید.
- ۶- جایگزینی محصولات زیستی بخصوص در برنامه‌های تغذیه تلفیقی کشاورزی در راستای تولید محصولات سالم مورد درخواست زیست فناوری و مصرف‌کنندگان مواد غذایی کشور می‌باشد.
- ۷- ثبت اختراعات فناوری‌های زیستی لازمه حمایت از سرمایه‌گذاری در تولید محصولات زیست فناوری است. انتظار می‌رود مجلس شورای اسلامی نسبت به تصویب قانون جدید ثبت اختراعات و تسریع نموده و در حفظ حقوق مالکیت فکری زیست فناوری دقت کافی را مدنظر قرار دهد.
- ۸- منابع ژنتیکی به عنوان زیرساختی پایه در زیست فناوری نیازمند توجه ویژه و حفاظت بوده و در عین حال دسترسی آسان با حفظ حقوق ملی مورد درخواست جامعه زیست فناوری است. بنابراین قانون منابع ژنتیکی بایستی از یک سو زمینه دسترسی آسان و همگانی به دور از تبعیض را فراهم آورد. از سوی دیگر، در اختیار گذاردن این منابع به پژوهشگران داخل و خارج کشور بایستی نظام‌مند شده و متضمن حفظ حقوق ملی باشد.
- ۹- سرمایه‌گذاری در زیست فناوری و تولید محصولات مربوط می‌تواند در جهت اقتصاد مقاومتی نقشی تحول‌آفرین در اقتصاد کشور داشته باشند به طوری که بتوان حداقل بخش از اقتصاد نفتی را در اقتصاد زیستی اقتصاد دانش بنیان تامین نمود.
- ۱۰- با توجه به اهمیت جایگاه زیست فناوری در اقتدار ملی و اقتصاد دانش بنیان از مسئولیت محترم صندوق نوآوری و شکوفایی اکیداً درخواست می‌شود حمایت‌های فراگیر و عاجل را برای محصولات و شرکت‌های دانش بنیان زیست فناوری به اجرا بگذارد.

۱۱- برای نیل به دستیابی به سهم ۳٪ جهانی در زیست فناوری برنامه های مشخص و هدفمند با اهداف قابل اندازه گیری توسط ستاد توسعه زیست فناوری تدوین و در برنامه های جاری کشور وارد نماید.

در کلام آخر زیست فناوران به عنوان فعالانه عرصه جهاد علمی، با همدلی و هم زبانی آمادگی خود را در جهت تعالی و پیشرفت روزافزون کشور اعلام می نمایند.